



14.04.2023 nr 9.5-2.2/22-
23/25/10

Tallinna Haridusamet
Estonia pst 5a
10143 Tallinn
Harju maakond

**Tallinna Mahtra Põhikooli haldusjärelevalve õiendi
kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹, põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tallinna Mahtra Põhikooli haldusjärelevalve õiendi.
2. Kooli pidajal Tallinna Haridusametil palun esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mare Tamm
peaekspert

Koopia: mahtra@mahtrakool.edu.ee

Mare Tamm
735 0162
mare.tamm@hm.ee

TALLINNA MAHTRA PÕHIKOOLI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Mahtra Põhikool (edaspidi *kool*) on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Mahtra tn 60, 13812 Tallinn, Harju maakond.
2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna peaeksperdi 11.01.2023 korralduse nr 9.5-2.2/22-23/25/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Mahtra Põhikoolis“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldus ning kas see võimaldab põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas eesti keele õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolituse; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet eesti keele õppe korraldamise üle teostas Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi Mare Tamm. Ekspertdina oli kaasatud Keeleameti järelevalveosakonna juhataja Merle Loodus-Adamson.
5. Järelevalve algas 14.03.2023.
6. Järelevalves vesteldi direktori, kooli pidaja, õppealajuhataja, eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajatega, õpilastega, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga vaadeldavas valdkonnas, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Kool on Tallinna linnas asuv põhiharidust pakkuv munitsipaalkool, mis asutati 1983. aastal ning mis on tegutsenud varasemalt Tallinna 58. Põhikooli ja Tallinna Mahtra Gümnaasiumi nime all. Kool korraldab alates 2014. aastast õpet I–III kooliastmes.

Kooli õppekava kohaselt on kooli õppekeeleks vene keel. Eesti keeles õpetatavaid aineid on käesoleval õppeaastal kaks – ajalugu ja ühiskonnaõpetus. Koolis tegutsevad lisaks tavaklassidele ka keelekümblusklassid. Koolis pakutakse huvitegevusena kõikide kooliastmete õpilastele eesti keele ringe.

Kooli õppekava ja selle juurde kuuluvad lisad vajavad ühtse dokumendina kinnitamist. Õppekava üldosa vastab nõuetele, kuid muutmist vajavad keemia, A-võõrkeele ja kehalise kasvatuse ainekavad. Lisaks käesolevas õiendis viidatule tuleb koolil edaspidi õppekava ja õppekorraldus kooskõlla viia riikliku õppekava uue redaktsiooniga (11.03.2023). Uus redaktsioon ei kehtinud veel järelevalve ajal, mistõttu ei loetud õppekava sellele mittevastavust puuduseks. Sellele vaatamata tuleb muudatusi õppekava arendades arvestada.

Koolis on alates 2021/2022. õa kavandatud lähiaastatel eestikeelsele õppele üleminekut. Käesolevast õppeaastast on loodud ainevaldkondade õppetoolid, mille eesmärgiks on direktori sõnul suurendada sisulist diskussiooni õppetöös. Eesti keele õppetooli juhil on ülesanded neljas valdkonnas: õpetajatevahelise koostöö korraldamine, arendustöö, õpetajate toetamine ja koostöövõrgustiku loomine. Koolil on keelekümblusjuht, kes on juhtkonna liige ja kelle ülesandeks on nõustada õpetajaid, jagada neile metoodilisi materjale ja juhtida ühisprojekte. Kuna algklassides on üldõpetus, siis lõimitakse keelekümblusklassides kõiki õppeaineid eesti keelega.

Tähelepanuväärne on kooli visioon *olla aastaks 2025 õpioskusi arendav avatud kogukonnakool*. Selleks on käivitatud koolis suuremal määral huvitegevuse arendamine ja kogupäevakool algklassides. Noored Kooli programmi kaudu on kooli tulnud neli õpetajat, kes kõik õpetavad kas eesti keelt või oma õppeainet eesti keeles. Kooli juhtkonna sõnul on sellelaadne võrgustik olnud suureks abiks kooli arendustegevustes.

Järelevalve ajal ei olnud koolil kehtivat arengukava. Koolil eelmine arengukava lõppes 2022. aastal. Sisehindamisel on eesti keele õpet analüüsitud tasemetööde ja eksamitulemuste põhjal ja on kavandatud vastavalt parendustegevusi.

Õpilaste eesti keel teise keelena lõpueksami tulemused ja nendest B1-keeletaseme saavutanute osakaal on viimastel aastatel olnud oluliselt madalam võrreldes riiklike tulemusnäitajatega. Järelevalves läbi viidud tunnivaatluste ja õpilastega vestluste alusel võib järeldada, et õpilaste keeleoskus ei ole tasemekohane.

Kooli 62-st õppe- ja kasvatusala töötajast puudub nõuetele vastav kvalifikatsioon 33 töötajal. Kuue õpetaja puhul ei olnud võimalik hinnata kvalifikatsiooninõuetele vastavust, kuna nende haridusdokumendil puudus Eesti ENIC/NARIC Keskuse tunnustus. Õpetajate riigikeeleoskuse vastavus nõuetele on aastatel 2018–2022 olnud madalam võrreldes Eesti keskmisega. B2 riigikeeleoskuse tase puudub 12-l õppe- ja kasvatusala töötajal ja C1 4 õpetajal. Koolis kohapeal pakutakse õpetajatele eesti keele kursuseid. Aastatel 2019–2022 on viis õpetajat õppinud eesti keelt keelekursustel või täiendanud ennast teises keeles õpetamise metoodikakursustel (EHISe väljavõte 08.03.2023).

Koolis on tagatud õpilastele logopeedi, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenused.

OLUKORRA KIRJELDUS

Kool on Tallinna linnas asuv põhiharidust pakkuv munitsipaalkool, mis korraldab õpet I–III kooliastmes. Seisuga 14.03.2023 õppis koolis kokku 739 õpilast ning töötas 62 õppe- ja kasvatusala töötajat.

1. Õppekava vastavus nõuetele

Käesolevas järelevalves oli vaatluse all eesti keele õppega seonduv. Kuna kooli õppekava on õpingute aluseks olev dokument, siis vaadeldi seda tervikuna. Järelevalves hinnati õppekava vastavust (15.02.2023) kehtinud redaktsioonile¹, õiendi tekstis kasutatud joonealused viited lähtuvad nimetatud redaktsioonist.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse² (edaspidi *PGS*) kohaselt kehtestab kooli õppekava (edaspidi *kooli õppekava*) kooli direktor.

Kooli õppekava muudatused on kehtestanud direktor³ ja sellele on oma arvamuse andnud kooli õppenõukogu⁴, hoolekogu⁵ ja õpilasesindus⁶.

Järelevalvele esitatud protokollidest selgub, et hoolekogu on arvamust avaldanud 16.06.2022, õppenõukogu 30.08.2022, õpilasesindus 06.09.2022, kuid õppekava on direktori poolt kinnitatud tagasiulatuvalt alles 18.01.2023.

Direktori sõnul unustas ta selle kinnitada, kuigi arvamused selleks olid küsitud.

Selgitame, et kooli dokumendid peavad olema kinnitatud, et koolis oleks selgus, milline dokument antud ajahetkel kehtib ning millest lähtuda tuleb. Muidu võib tekkida olukord, kus koolis ei ole kehtivat õppekava, mille alusel õppe- ja kasvatustööd korraldatakse või lähtuvad eri osapooled erinevatest versioonidest.

Määruse⁷ kohaselt märgitakse õppenõukogu koosoleku protokollis otsuste faktilised ja õiguslikud alused, samuti osalejate nimekiri.

Järelevalvele edastatud õppenõukogu protokollis⁸ puuduvad osaliselt viited faktilistele ja õiguslikele alustele, koosolekust osavõtjate allkirjastatud nimekirjad ning märked osavõtjate poolt toimunud arutelude kohta, samuti arutluse all olnud dokumentide lisad. See viitab asjaolule, et dokumendi terviklikkus ja selgus ei pruugi olla tagatud.

Põhikooli riiklikku õppekava⁹ (edaspidi *PRÕK*) kohaselt on kooli õppekava õpingute alusdokument, milles tuuakse eelkõige välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. PGSi¹⁰ kohaselt koosneb kooli õppekava üldosast ja ainevaldkondade kavadeist.

Kooli õppekavade lisadel puuduvad kinnitavad viited, et need kuuluvad kehtiva õppekava juurde. Samuti puuduvad viited lisadel „HEV õpilaste märkamise ja toetamine“ ja „Loovtööde juhend“, mistõttu ei ole võimalik tuvastada, kas viidatud dokumendid on õppekava lisad ning

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>; <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022009>.

² PGS, § 17 lg 2.

³ Direktori 18.01.2023 käskkirj nr 2-1/35.

⁴ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 7.

⁵ Hoolekogu 16.06.2022 koosoleku protokoll nr 4.

⁶ Õpilasesinduse 06.09.2022 koosoleku protokoll.

⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

⁸ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 7.

⁹ PGS, § 17 lg 1.

¹⁰ PRÕK, § 24 lg 5.

esineb võimalus, et erinevad osapooled tuginevad erinevatele dokumentidele.

Kooli õppekava üldosa on kooskõlas PRÕKis sätestatuga.

Täiendamist vajavad sotsiaaalainete, kunsti, tehnoloogia ja loodusainete valdkonnakavad.

- 1) Sotsiaaalainete valdkonnakava ainekavade struktuur on erinev ja vajaks ühtlustamist ning korrastamist. Kõikides ainekavades esitatakse kujundava hindamise kriteeriumid – täiuslik, üsna hea, piisav areng – samas on kujundava hindamise põhimõtte toetada õppija arengut tema enda suhtes, anda tagasisidet arengu ja edasiste püüdluste suunamiseks, mitte kõrvutada kirjeldatud kriteeriumidega (PRÕKi lisa 5).
- 2) Kunsti ainevaldkonda kuuluvad ained on muusika ja kunst, millel on ühtsed üldised alused (PRÕKi lisa 6), mida võiks esitada õppekavas ühtse dokumendina, sh hindamine ja üldised ainekirjeldused, et selle tulemusel hindamise põhimõtted koondada ja korrastada. Lisaks on vajalik nende ainekavade keeleline toimetamine.
- 3) Tehnoloogia üldised valdkonna hindamise põhimõtted jäävad ebaselgeks. Nt on kujundav, eristav ja kokkuvõttev hindamine läbisegi. Ainevaldkond tööõpetus tuleks ümber nimetada tehnoloogiavaldkonnaks, ühtlustada hindamise alused ja esitada need valdkonnaüleselt (PRÕKi lisa 7).
- 4) Loodusvaldkonna õppeained tuleb koondada loodusvaldkonna ainekavaks ja kirjeldada valdkonna üldosas (PRÕKi lisa 4).

Vastuolud PRÕKis sätestatuga on keemia, A-võõrkeele ja kehalise kasvatusa ainekavades.

- 1) Keemia ainekava on koostatud vananenud õppekava alusel ja ei vasta kehtivale PRÕKi lisale 4.
- 2) A-võõrkeele ainekavas puuduvad 2. klassi inglise keele õpitulemused vastavalt PRÕKis¹¹ sätestatule, mille kohaselt ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused klassiti.
- 3) Kehalise kasvatusa ainekavas punkti 1.8.1. „Hindamise eripärad kehalises kasvatuses” järgi kuulub hindamisele ka õpilase riietus ja spordivarustus, mis on aga vastuolus PRÕKi lisa 8 punktis 1.8. kirjeldatud hindamise alustega.
- 4) Kehalise kasvatusa 3. klassi ujumise õpitulemused ja õppesisu ei ole kooskõlas PRÕKi lisa 8 punktiga 2.1.5.
- 5) Keemia, A-võõrkeele ja kehalise kasvatusa ainekavad on esitatud üksikute tervikutena või kooliastmete kaupa. PRÕKi¹² kohaselt koosneb kooli õppekava üldosast ja ainevaldkondade kavade – seega tuleb ainekavad koondada ühtsetesse valdkonnakavadesse.

Täiendamist vajavad ainekavad.

- 1) Võõrkeelte ainekava (PRÕKi lisa 2)
 - a. Ainevaldkonna üldalused korduvad iga klassi ees. Piisab, kui ainevaldkonna üldosa on esitatud ainevaldkonna alguses.
 - b. Õppe- ja kasvatusesmärgid on kopeeritud PRÕKist. Kooli ainekavad peaksid kirjeldama koolis toimuvat, mitte vaid üldisi PRÕKi soovitusi, mis viitaks omakorda läbimõeldud ja koolis tegelikult toimivale õppekavale.
 - c. Tunnijaotusplaanis õppekava üldosas on A-võõrkeelt II ja III kooliastmes igal aastal 3 nädalatundi. A-võõrkeele ainekava tundide arv II ja III kooliastmes vajab korrigeerimist.
 - d. Üldpädevustest on kirjeldatud üksnes digipädevust, ent A-võõrkeeleõppes tuleb kujundada õpilastes kõiki üldpädevusi.

¹¹ PRÕK, § 24 lg 7.

¹² PRÕK, § 24 lg 5.

- e. Lisada tuleb näiteid kõikide üldpädevuste arendamise kohta.
 - f. Praktilised oskused ja vilumused on sõnastatud kohati grammatikakeskselt, kuid võiks sõnastada väljundipõhiselt: mida õpilane teeb, oskab, mõistab ja kirjutab. Õpitulemuste kirjeldamisel on abiks Euroopa keeleõppe raamdokument ja üldised soovitusused kooli võõrkeelte ainekavade koostamiseks.
 - g. 2. ja 5. klassi keeleoskustasemete kirjeldused tuleks ühtlustada – kui 4. klassi lõpus on õpilase lugemisoskus A1.1 tasemel, siis 5. klassi lõpuks juba A2.2. Sama on rääkimisoskusega (A1.2–A2.2).
 - h. Lisada õppematerjalide juurde aastaarv, millal õpik on välja antud ja ajakohastada õpivara.
 - i. Nimetada õppekava üldosa tunnijaotusplaanis A-võõrkeelena inglise keel.
 - j. Taotletavate pädevuste all on kirjeldanud, et õpilane „teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab neid arvestada.“ Täpsustada, milliste inglise keelt kõnelevate riikide kultuuriga õpilased tundides tutvuvad.
- 2) Eesti keele kui teise keele ainekava (PRÕKi lisa 2).
- a. I kooliastme õpitulemuses „on omandanud esmased teadmised õpitava keele maast ja kultuurist;“ peab olema viide Eestile ja eesti kultuurile, nt „on omandanud esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist“.
 - b. Ainekava on esitatud klassiti, kuid kordusena on esitatud lõiming üldpädevuste ja läbivate teemadega. Ainekava üldosa peaks olema üks tervik.
- 3) Matemaatika ainekava (PRÕKi lisa 3).
- a. Korrastada tuleb dokumendi ülesehitust ja terminite kasutamine viia vastavusse riiklikus ainekavas kasutatud terminitega.
 - b. Väljendi *tulemused* asemel tuleb kasutada terminit *õppe-kasvatuseesmärgid*, mis peavad olema esitatud kooliastmete kaupa. Klasside kaupa saab õpitulemused esitada nende eesmärkide saavutamiseks. Väljendi *praktilised oskused* asemel tuleb kasutada terminit *õpitulemused*.
 - c. Punktis *tulemused* esitatud sisule on seal lisatud üldoskused, mida võiks kirjeldada pigem dokumendi üldosas, mida praegu ei ole. Samas võiks kirjeldada ka üldpädevuste saavutamist matemaatikas, lõimingut teiste õppeainetega jm.
 - d. Küsitav on kujundava hinnangu andmise sidumine väga hea, hea ja rahuldava tasemega, sest see vastab hindele vaid eri tasemete alusel.
- 4) Loodusõpetuse ainekava (PRÕKi lisa 4).
- a. Korrastada ainekavade esitus kooliastmete kaupa. Soovitatav on leida kõikidele kooliastmetele ja klassidele ühtne esitlusvorm, mis aitaks vältida kordusi. Praegu on ühe kooliastme ainekavad esitatud erinevatest põhimõtetest lähtudes.
 - b. Klassi õpitulemuste tabelis on soovitatav nimetada teemad, et tekiks ülevaade seostest riikliku õppekavaga ja rakendatava üldõpetusega.
 - c. Esitatud 1. klassi õpitulemuse tabeli pealkirja ja tabeli sisu vahel on vastuolu, kuna tabeli pealkirjas on põhimõisted, tabelis on aga esitatud sõnavara, mis on oluliselt laiem kui vajalikud põhimõisted. Need peaksid olema eraldatud.
 - d. Kasutatava õppevara veebileht on aegunud. Õpikutele ja töövihikutele on soovitatav lisada ka väljaandmisaasta.
 - e. Õppekava üldosas on kirjas, et I kooliastmes rakendatakse üldõpetust. Lisatud ei ole vastavat ainekava üldõpetuse kohta.
- 5) Geograafia ainekava (PRÕKi lisa 4).
- a. Lisada praktilised tööd.
- 6) Bioloogia ainekava (PRÕKi lisa 4).
- a. Bioloogia ainekava üldosas on esitatud valdkonna kirjeldus bioloogia õppeaine kirjelduse asemel.
- 7) Füüsika ainekava (PRÕKi lisa 4).

- a. Lisada praktilised tööd.
- 8) Inimeseõpetuse ainekava (PRÕKi lisa 5).
 - a. Ainekava struktuur ühtlustada ja hindamine esitada kooliastmeti.
 - b. Ainekavas esitatakse õpitulemused enne õppesisu, mis peaks olema vastupidi.
 - c. Koondama peaks ühtse hindamise osa ja esitama selle ainekava üldosas, mitte korrata sama kirjeldust klassiti.
- 9) Ajaloo ainekava (PRÕKi lisa 5).
 - a. Ainekavas tuua välja, millega taotletakse lõimingut.
 - b. Õppesisu esitatakse ainekavas enne õpitulemusi. Kuivõrd õpitulemused suunavad õppeprotsessi, peaksid õpitulemused olema esitatud enne ainesisu.
 - c. Õpitulemused „teab kodukohast pärit silmapaistvaid isikuid ja nende saavutusi“ võiksid olla ära toodud kodukoha tuntud isikud.
- 10) Ühiskonnaõpetuse ainekava (PRÕKi lisa 5).
 - a. Märgitakse üld- ja valdkonnapädevusi ja seostamist teiste õppeainetega, kuid mitte läbivaid teemasid. Lõimingu osa tuleks suurendada.
 - b. Ühiskonnaõpetuse spetsiifikas võiks hindamine põhineda rohkem üksikfaktidel.
 - c. Õpitulemused orienteerivad õppeprotsessi ja tuleks esitada 6. ja 9. klassis enne ainesisu.
 - d. Suurte teemaplokkide numeratsioon on ebaühtlane ja ainekava struktuur vajab korrastamist.
 - e. Lisada õppesisule kodukoha näiteid.
- 11) Muusika ainekava (PRÕKi lisa 6).
 - a. Lisada ainevaldkonna üldised alused.
 - b. Soovitame koondada ühtseks hindamise põhimõtteid ja alused, esitades need valdkonnaülelalt.
- 12) Kunsti ainekava (PRÕKi lisa 6).
 - a. Lisada ainevaldkonna üldalused ja kirjeldus.
 - b. Soovitame koondada ühtsed hindamise põhimõtteid.
 - c. Lisada klassiruumist väljaspool kooli õppimise võimalusi.
- 13) Kehalise kasvatuse ainekava (PRÕKi lisa 8). Vaadata üle ja ühtlustada hindamise põhimõtteid.

PRÕK¹³ sätestab, et kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavade. Kooli poolt esitatud õppekava ainekavad on esitatud üksikute tervikutena või kooliastmete kaupa ja peaksid olema koondatud ühtsetesse valdkonnakavadesse.

Juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“¹⁴ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“¹⁵ uued redaktsioonid jõustusid 11.03.2023.

Seoses sellega palume koolil õppekava ja õppekorraldust koostades arvestada kuupäevadega, mil need peavad olema kooskõlas määruse kehtiva redaktsiooniga. PRÕKi rakendussätte kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia määruse § 24 lõike 5 ning määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. Kooli õppekava tuleb viia määruse lisaga 1 kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2023. Seega on koolil võimalik õppekava uuendamisel lähtuda 11.03.2023 jõustunud muudatustest.

¹³ PRÕK, § 24 lg 5.

¹⁴ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 25 lg-d 10 ja 11.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ § 6 lg 1¹.

1.1. Ettepanekud direktorile

- 1.1.1. Ühtlustada sotsiaalainete valdkonnakava ainekavade struktuur ja hindamise kriteeriumid, et viia need kooskõlla kujundava hindamise põhimõttega toetada õppija arengut tema enda suhtes, anda tagasisidet arengu ja edasiste püüdluste suunamiseks.
- 1.1.2. Koondada keemia, A-võõrkeele, kehalise kasvatus ainekavad ühtsetesse valdkonnakavadesse, et need ei oleks esitatud üksikute tervikutena või kooliastmete kaupa.
- 1.1.3. Ühtlustada ja keeleliselt toimetada kunsti ainevaldkonda kuuluvate õppeainete üldised alused, sh hindamine ja üldised ainekirjeldused, ja koostada see ühtse dokumendina.
- 1.1.4. Kirjeldada selgelt tehnoloogiavaldkonna hindamise põhimõtted, et ei jääks ebaselgeks kujundav, eristav ja kokkuvõttev hindamine.
- 1.1.5. Nimetada tööõpetuse ainevaldkond tehnoloogiavaldkonnaks.
- 1.1.6. Ühtlustada ja korrastada sotsiaalainete valdkonnakava ainekavade struktuur, et see oleks sarnane teiste valdkondade struktuuriga ja paremini mõistetav.
- 1.1.7. Arvestada kõikides ainekavades kujundava hindamise peamise põhimõttega, mitte asendades kirjeldatud kriteeriumidega, et toetada õppija arengut tema enda suhtes, anda tagasisidet arengu ja edasiste püüdluste suunamiseks.
- 1.1.8. Kirjeldada võõrkeelte ainekavas koolis toimuvat, mis viitaks läbimõeldud ja koolis tegelikult toimivale õppekavale, et mitte korrata riikliku õppekava soovitusi.
- 1.1.9. Kirjeldada võõrkeelte ainekavas kõik üldpädevused ja sõnastada need väljundipõhiselt, lisades näiteid.
- 1.1.10. Ühtlustada võõrkeelte ainekavas keeleoskustasemete kirjeldused.
- 1.1.11. Lisada eesti keel kui teine keel omandatud esmaste teadmiste juurde viide eesti kultuurile. Uuendada dokumendi ülesehitust ja termine kasutust.
- 1.1.12. Kirjeldada matemaatika ainekavas lõimingut teiste õppeainetega ja üldpädevuste saavutamist.
- 1.1.13. Kujundada loodusõpetuse kõikidele kooliastmetele ja klassidele ühtne esitlusvorm, mis aitaks vältida kordusi.
- 1.1.14. Lisada loodusõpetuse üldõpetuse ainekava, millele on õppekava üldosas viidatud.
- 1.1.15. Lisada geograafia ja füüsika ainekavades praktilised tööd.
- 1.1.16. Kirjeldada bioloogia õppeaine bioloogia ainekava üldosas.
- 1.1.17. Ühtlustada ühiskonnaõpetuse ainekava struktuur, numeratsioon ja lisada õppesisus kodukoha näiteid.
- 1.1.18. Esitada ühiskonnaõpetuse ainekavas läbivad teemad ja kirjeldada lõimingu elemente.
- 1.1.19. Ühiskonnaõpetuse spetsiifikast lähtudes võiks hindamine põhineda üksikfaktidel.
- 1.1.20. Esitada inimeseõpetuse ainekavas õppesisu enne õpitulemusi ja hindamise osa ainekava üldosas.
- 1.1.21. Ühtlustada ajaloo ainekava struktuur ja esitada õpitulemused enne õppesisu ning tuua välja, mille kaudu ainekavas lõimingut taotletakse.
- 1.1.22. Märkida ajaloo ainekava õpitulemuste juurde piirkonnast pärit tuntud isikuid, et siduda õpet kodukohaga.
- 1.1.23. Ühtlustada ajaloo ainekava hindamise põhimõtted ja alused ning esitada need valdkonnaüleselt koondatuna.

1.2. Ettekirjutused pidajale

- 1.2.1. Tagada õppenõukogu koosolekute protokollide nõuetekohane koostamine vastavalt haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 lõikele 8. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate

dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.

- 1.2.2. Tagada kooli õppekava kooskõla vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 5 ja vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 1.2.3. Tagada keemia, A–võõrkeele ja kehalise kasvatuse ainekavade vastavus riikliku õppekava nõuetele ja ainekavade koondamine ainevaldkondadesse lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikest 5 ning lisadest 2, 4, 8. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

Kooli õppekava kohaselt toimub koolis õppe- ja kasvatustöö vene keeles. Kooli õppekavas on eesti keele ainetundide arv I kooliastme tavaklassides 7 tundi, II kooliastmes 12 tundi, III kooliastmes 12 tundi, mis on vastavuses PRÕKis¹⁶ sätestatuga. Eesti keele tundide arv keelekümbelklassides on I kooliastmes 22 tundi, II kooliastmes 13 tundi, III kooliastmes 8 tundi, mis on kooskõlas õppekava tunnijaotusplaanis kehtestatuga.

Seaduse kohaselt¹⁷ esitatakse kooli õppekava üldosas õppekorralduse all tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti.

Tunnijaotusplaani keelekümbelklassides vastab õppekavas ettenähtud mahule. Nendes klassides on 2022/2023. õa-l suurendatud eesti keele ainetundide mahtu (2. kl 8 t; 3. kl 6 t; 5. kl 5 t).

Juhtkonna sõnul sooviti selle muudatuse kaudu suurendada õpilaste jaoks võimalust viibida rohkem keelekeskkonnas ja anda võimalust eestikeelseks suhtluseks. Enamik õpilasi ei viibi väljapool kooli eestikeelses keskkonnas. 2023/2024. õa-l on kavas suurendada eesti keele tundide arvu ka teistes klassides.

Kooli õppekavast selgub, et tunnijaotusplaani rakenduskava on koostatud 2022/2023. ja 2023/2024. õppeaastateks ning seal on oluliselt suurendatud eesti keele ainetunde mahtu (I KA eesti k 20 tundi; II KA 13 tundi; III KA 12 tundi.).

Juhtkonna sõnul suurendatakse eesti keele ainetundide mahtu põhjusel, et eesti keele põhikooli lõpueksami tulemused on olnud viimastel aastatel madalad. Samuti näeb seda võimalust ette uus riikliku õppekava redaktsioon.

Kooli direktor on kinnitanud¹⁸ kooli päevakava koos selle juurde kuuluva tunniplaani.

Kooli esimestes klassides on rakendatav kogupäevakooli. Kogupäevakooli tegevused hõlmavad päeva alguses olevaid sportmänge ja huvitegevusi. Õpilaste nädalakoormus on vastavuses PGSis¹⁹ sätestatuga.

Koolis tegutsevad 1.– 9. klassini eesti keele ringid kaks korda nädalas.

Direktori sõnul on need lapsevanema omaosalusega. Keeleringidest osavõtt ei ole vanemates klassides populaarne. Ringe viivad läbi kooli õpetajad, kes soovivad muuta keeleringi tegevust huvitavamaks ka II ja III kooliastme õpilastele. Õpetajate sõnul osalevad keeleringi tegevuses aktiivselt algkooliõpilased. Ringides mängitakse eestikeelseid lauamänge, tehakse väljasõite, vesteldakse.

Õppenõukogu²⁰ on otsustanud õppekava muudatusena, et keeleõppe toetamiseks toimub kunsti, muusika, tööõpetuse ja kehalise kasvatuse õpetamine eesti keeles. Sama on öeldud kooli

¹⁶ PRÕK, § 15 lg 3.

¹⁷ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

¹⁸ Direktori 17.01.2023 käskkiri nr 2-1/34 „Päevakava kehtestamine“.

¹⁹ PGS, § 25 lg 2.

²⁰ Õppenõukogu 30.09.2023 koosoleku protokoll nr 7.

õppekavas²¹.

Direktori poolt järelevalvele esitatud dokumentidest nähtub, et eesti keeles õpetatavad ained on 2022/2023. õa-l tegelikult üksnes ajalugu ja ühiskonnaõpetus.

Direktori sõnul on praeguse olukorra tekitanud õpetajate puudus. Õppekava pole siiski muudetud, kuna see paneks koolile jätkuvalt kohustuse leida vastavad aineõpetajad. Õppeaasta alguses olid õpetajad olemas, kuid nad lahkusid eelmise õppeaasta lõpus. Direktori sõnul astuvad nad aktiivselt samme vastavate õpetajate leidmisel.

Järelevalves vaadeldi eesti keele kui teise keele e-Kooli sissekandeid. Valikuliselt vaadeldud 1., 2.B, 6.A, 7.A, 9.K klasside päevikute sissekanded olid eestikeelsed, 8. klassis osaliselt ka venekeelsed. Õpilasi oli eesti keele ainetundides hinnatud süsteemselt (I kooliastmes kujundav hindamine, II–III kooliastmes numbriline hindamine).

Koolis on loodud õppetoolid, mis on ainevaldkonna põhised. Eesti keele õppetooli juhil on ülesanded neljas valdkonnas: õpetajatevahelise koostöö korraldamine, arendustöö, õpetajate toetamine ja koostöövõrgustiku loomine. Õppetoolide loomisega soovis juhtkond luua rohkem sisuliselt õppetööd puudutavat diskussiooni. Õppetooli juhi ülesannete täitmiseks on loodud vastav juhend²². Õpetajate sõnul kohtuvad õppetooli liikmed kord nädalas, kus arutatakse erinevaid teemasid: ürituste ettevalmistamine, tasemetööde tulemuste analüüsimine, tunnivaatluste kokkuleppimine, tööplaani koostamine jm õppeaasta jooksul. Järelevalves vaadeldud (ja varasemalt tegutsenud) eesti keele kui teise keele ainekomisjoni protokollidest²³ selgus, et kahe viimase õppeaasta jooksul on õpetajad arutanud eesti keele eksamiks valmistumist, õpilaste keelerühmade moodustamist, õppekirjanduse tellimist, e-õppe tulemusi, õppeaasta tegevuskava ja õpetajate koolitustel osalemist.

Koolil on keelekümbeljuht, kes on juhtkonna liige ja toeks õppejuhile. Tema ülesandeks on nõustamise kaudu toetada õpetajaid, jagada neile vajaminevaid materjale ja juhtida projekte. Noored Kooli programmi kaudu kooli tulnud õpetajate sõnul on keelekümbeljuhust mentorina palju abi olnud.

Eesti keele õpetajad teevad õppeainete lõimimise eesmärgil koostööd teiste aineõpetajatega. Juhtkonna sõnul on nt Tallinna koolides käesoleva õppeaasta teema loodus ja keskkonnahoid. Sellest tulenevalt on õppetoolid ära jaganud, kes omavahel koostööd teevad. Kogupäevakoolis on samuti klasse ühendav teema, millel on oma alateemad.

Õpetajate sõnul on neil olemas valmidus lõimida aine- ja keeleõpet. Kuna algklassides on üldõpetus, siis lõimitakse selle kaudu kõiki õppeaineid ja planeeritakse kord nädalas ühine töökava. Koolil on visioon, et õpilased omandaksid sotsiaalne-emotsionaalsed oskused, mida kool soovib alates 1. klassist õpilastes arendada, tehes koostööd Tallinna Ülikooliga. Õpetajad vaatlevad alates 2023. aasta algusest ka üksteise tunde, mis on sätestatud õppetoolide juhendis.

Seaduse kohaselt²⁴ koostatakse kooli järjepideva arengu tagamiseks vähemalt kolmeks aastaks arengukava, milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli ning selle kinnitab kooli pidaja või tema volitatud isik. Direktor peab tagama²⁵ kooli tulemusliku ja häireteta töö ning kooli arengukava, õppekava ja kodukorra täitmise.

²¹ Kooli õppekava ptk 2.

²² Direktori käskkiri „Õppejuhi töö sisu ja ülesanded“.

²³ Eesti keele kui teise keele ainekomisjoni 09.06.2021; 27.04.2022 protokollid.

²⁴ PGS, § 67.

²⁵ PGS, § 71 lg 1.

Järelevalve läbiviimise ajal ei olnud koolil kehtivat arengukava. Kooli eelmine arengukava lõppes 2022. aastal.

Direktori sõnul soovis kool eesti keele valdkonda paremini läbi mõelda ja tegevuskava siduda uue arengukavaga koostamisega. Kuna 2022. a lõpul viidi PGSSis sisse muudatused, siis peatati kooli uue arengukava vastuvõtmine, milleks saadi nõusolek kooli pidajalt. Direktori soov oli kirjutada arengukavasse uued eesmärgid. Juhtkonna sõnul pidi sellega ootama, kuna ei teadnud, kas kooli pidaja poolt antakse luba tegevuskavas suurendada eesti keele õppe mahtu. Vastav rahastusotsus tuli kooli pidajalt 2022/2023. õa alguses.

Kooli 2022/2023. õa üldtööplaanis on planeeritud kooli arengukava tegevuskava koostamine ja 2024–2026 arengukava koostamine. Õpetajate sõnul on nad kaastatud arengukava tegevuskava koostamisse.

Ärakuulamisel põhjendas kooli pidaja arengukava valmimise viibimist arengukavade ülesehituse muudatuste tegemisega, paludes pikendada arengukava valmimise tähtaeg käesoleva aasta lõpuni.

Selgitame, et seaduse kohaselt peab koolil olema arengukava kui dokument, millest lähtuvad otseselt iga-aastane üldtööplaan koostamine ja sisehindamine ning ilma milleta on raske tagada kooli areng soovitud suunas. Seepärast on koolile vajalik starteegiliste tegevuste planeerimiseks omada arengukava uue õppeaasta alguseks.

Varasemas arengukavas (2016–2022) on kooli prioriteetidena välja toodud lõimitud tundide läbiviimine lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) metoodika alusel, eesti keele õpetamine arendamine tasemerühmades, koostöö tihendamine eesti õppekeelega koolide ja lasteaedadega.

Koolis on loodud õpilastele keeleõppes tasemerühmad. Õpetajate selgitusel on toetatud õpilasi eesti keele omandamisel, tehes koostööd lasteaiaga. Õpilastega teiste koolide külastamist ei ole toimunud, samuti suhtlust eesti õppekeelega koolide õpilastega.

Direktor on kehtestanud²⁶ kooli sisehindamise korra. Kool esitas järelevalvele 2021/2022. õa sisehindamise kokkuvõtte. Eesti keele õpet on analüüsitud nii tasemetööde kui eksamitulemuste analüüsi kaudu. Esitatud on parendustegevused. Dokument ei sisalda järelduste tegemist esitatud andmete kohta, mis annaks ülevaatliku hinnangu keeleõppe hetkeseisu kohta.

Õpetajatel sõnul hindavad nad koolis eestikeelse aineõppe tulemuslikkust mitmel viisil – aruteldes õpptoolides ja tehes tunnivaatlusi. Koolis on kasutusel kuus erinevas vormis vaatluslehte. Vaatluste fookused on erinevad: hoiakud, käitumise juhtimine, õppimise juhtimine, eesmärgistamine, tunni struktuur, suhted – õpilane ja õpetaja. Vastavalt vaadeldavale objektile valitakse vaatlusleht.

Sisehindamise tulemusel on uuteks õppeaasta eesmärkideks seatud keeleõpetuse õppekava ja eesti keele õppe toetamine ja süsteemsuse loomine. Lisaks on tegevustena esitatud personali keeleoskuse tõstmine (kursused, eestikeelsed sisekoolitused, eestikeelne asjaajamine, kirjavahetus); keelekümblusmetoodika-alaste teadmiste täiendamine (koolisisene kogemuste vahetus, koolitused).

Juhtkonna sõnul ja järelevalve ajal toimusid õpetajate eesti keele õppe toetamiseks käesoleval aastal koolis kohapeal eesti keele kursused, kus saavad osaleda kõik soovijad. Vestlusel

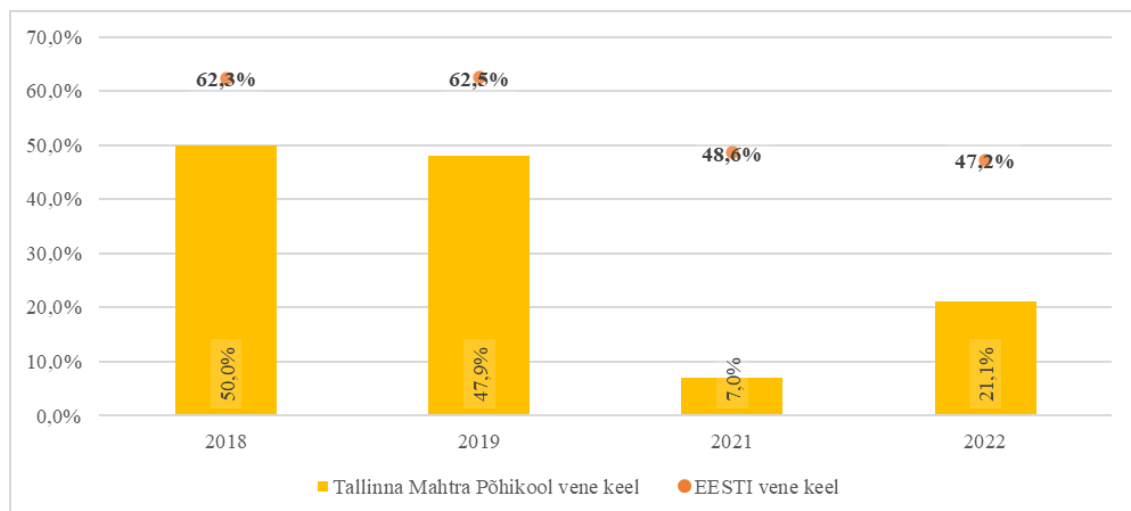
²⁶ Direktori 01.09.2014. a käskkiri nr 1-2/26 „Tallinna Mahtra Põhikooli sisehindamise läbiviimise kord“.

osalenud õpetajate sõnul on nende valmidus ja oskused LAK-õppe metoodika ja keelekümluse kasutamiseks olemas, kuid oluline on esmaselt luua koolis keelekeskkond, kus saaks eestikeelsele õppele üleminekuga alustada. Õpetajate arvates toimub üleminek ehk mitte etteantud aastate jooksul.

Õpilastega seotud eesmärkidest on sisehindamise tulemusel tegevusena esile toodud vajadus töötada aktiivselt rahvuskoolidega ja eestikeelsete koolidega. Vestlustele õpetajatega selgus, et sellised kontakte koolil hetkel ei ole.

Kooli õppekavas²⁷ on kooli õppe- ja kasvatustegevuse üheks eesmärgiks, et kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele. Eesmärgiks on tagada õpilastele võimalus saavutada eesti keele valdamise oskus vähemalt B1 tasemel.

Järelevalves olid vaatluse all õppeasutuse tegevus- ja tulemusnäitajad perioodil 2018–2022. Riiklike tulemusnäitajate põhjal võib öelda, et põhikooli lõpus on eesti keel teise keelena lõpueksami tulemuste (E2) keskmine ning B1-keeletaseme saavutanute osakaal olnud oluliselt madalamad kui Eestis keskmiselt (joonis 1). 2021. a saavutasid 7% kooli lõpetajatest eesti keel teise keelena lõpueksamil B1 keeletaseme ning 2022. aastal 21,1%. Riigis keskmiselt vene õppekeeles lõpetanutest aga vastavalt 48,6% ja 47,2%.



Joonis 1. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1 taseme saavutanute osakaal lõpetanutest õppekeeles lõikes, %.

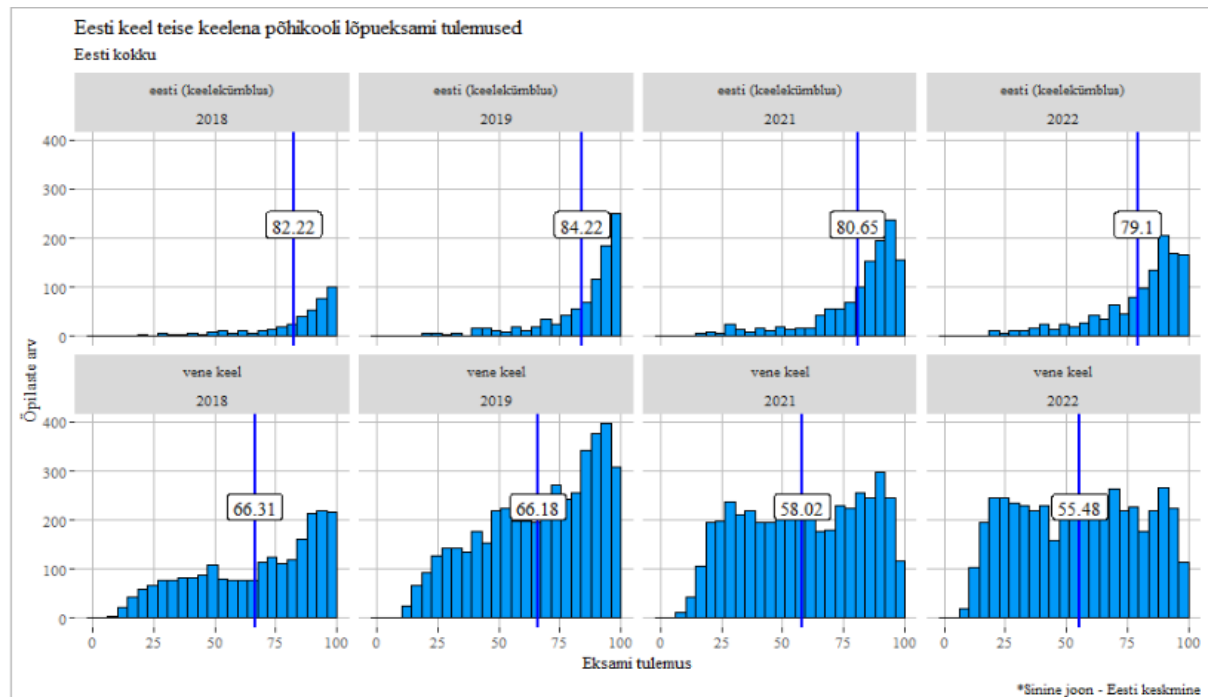
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Õpetajate sõnul on üheks õpilaste madala keeleoskuse põhjuseks see, et neil puudub kohapealne suhtlusringkond. Siiki on märgata, et algklasside õpilaste keeleõppe motivatsioon on kõrgem ja nad soovivad eesti keelt õppida ja eesti keeles rohkem suhelda.

Kõrvutades õppekeeles lõikes kooli eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami (E2) punktide jaotust ja Eesti tulemusi, siis nähtub, et viimasel paaril aastal on vähe neid õpilasi, kes saavutavad punkte selliselt, et oleks võimalik saavutada B1 keeletase. Kui varasematel aastatel oli üldiselt Eestis vene õppekeeles tulemuste jaotus liikunud kõrgemate punktide poole, siis

²⁷ Kooli õppekava p 1.2.

koolis on rohkem neid õpilasi, kes saavutasid alla 60 punkti (joonis 2).



Joonis 2. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami tulemused.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kooli lõpetajad on saanud eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil keskmiselt alla poole punktidest, samal ajal kui vene õppekeeles kokku on Eestis saavutatud keskmiselt üle poole punktidest (tabel 1).

Tabel 1. Eesti keel teise keelena (E2) põhikooli lõpueksamite keskmised tulemused aastatel 2018–2022.

		2018	2019	2021	2022
EESTI	vene keel	66,31	66,18	58,02	55,48
Tallinna Mahtra Põhikool	vene keel	59,18	60,41	35,30	44,34
EESTI	KOKKU	69,13	69,67	63,34	60,68
Tallinna Mahtra Põhikool	KOKKU	59,18	60,41	35,30	44,34

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Direktori arvates on paljude õpilaste puhul põhjuseks õpilüngad, sest igapäevaselt puudutakse palju. Selle probleemiga tegeleb kooli sotsiaalpedagoog. Teine põhjus on COVID-19 pandeemia, sest paljudel õpilastel puudub eneseregulatsioonioskus, mis aitaks sellises olukorras iseseivalt hakkama saada, samuti puudub õpimotivatsioon.

Koolis on põhikooli lõpuks B1 keeletaseme saavutanud õpilaste arv viimasel paari aastal märgatavalt langenud. Kui 2018. a-l saavutasid 50% õpilastest vajaliku keeletaseme, siis 2021. a oli see vaid 7% ja 2022. a-l 21% (tabel 2, tabel 3).

Tabel 2. Eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1 taseme saavutajate

osakaal lõpetanutest, %.

	õppekeel	2018	2019	2021	2022
Tallinna Mahtra Põhikool	vene keel	50,0%	47,9%	7,0%	21,1%
Eesti	vene keel	62,3%	62,5%	48,6%	47,2%
EESTI	KOKKU	66,7%	67,8%	57,9%	55,6%
Tallinna Mahtra Põhikool	KOKKU	50,0%	47,9%	7,0%	21,1%

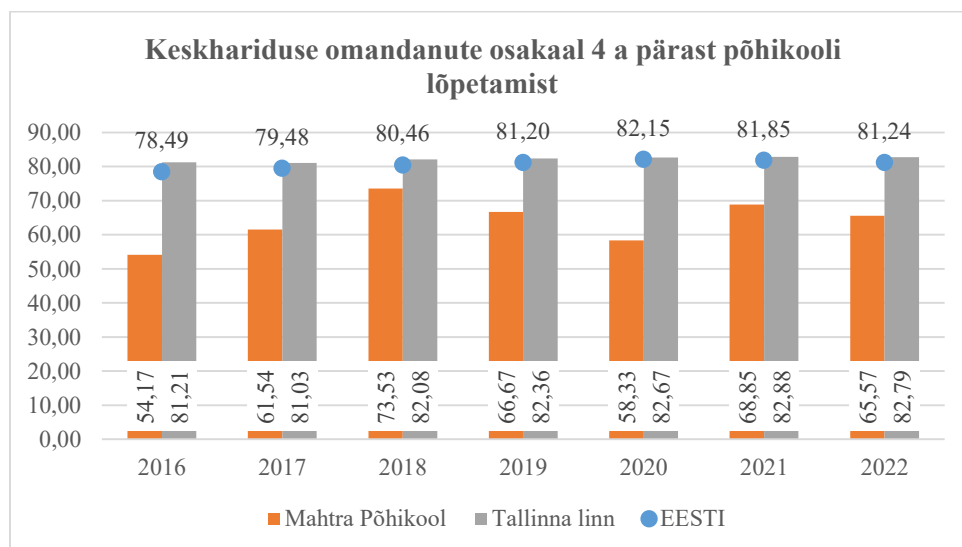
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Tabel 3. Eesti keele teise keelena põhikooli lõpueksamil B1 keeletaseme saavutanud õpilaste arv.

	2019		2019 Kokku	2021		2021 Kokku	2022		2022 Kokku
	B1	Ei saavutanud keeletaset		B1	Ei saavutanud keeletaset		B1	Ei saavutanud keeletaset	
Tln Mahtra PK	35	38	73	4	53	57	15	56	71
Tln Mahtra PK	35	38	73	4	53	57	15	56	71
EESTI	1415	849	2264	1085	1148	2233	1121	1256	2377
EESTI	1901	904	2805	1688	1227	2915	1685	1343	3028

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Riigi keskmistest näitajatest (81–82%) on kolmel viimasel õppeaastal (2019–2022) oluliselt madalamad ka näitajad õpilaste keskhariduse omandamise kohta kolm aastat pärast põhikooli lõpetamist, mis on 58–66% (joonis 3).



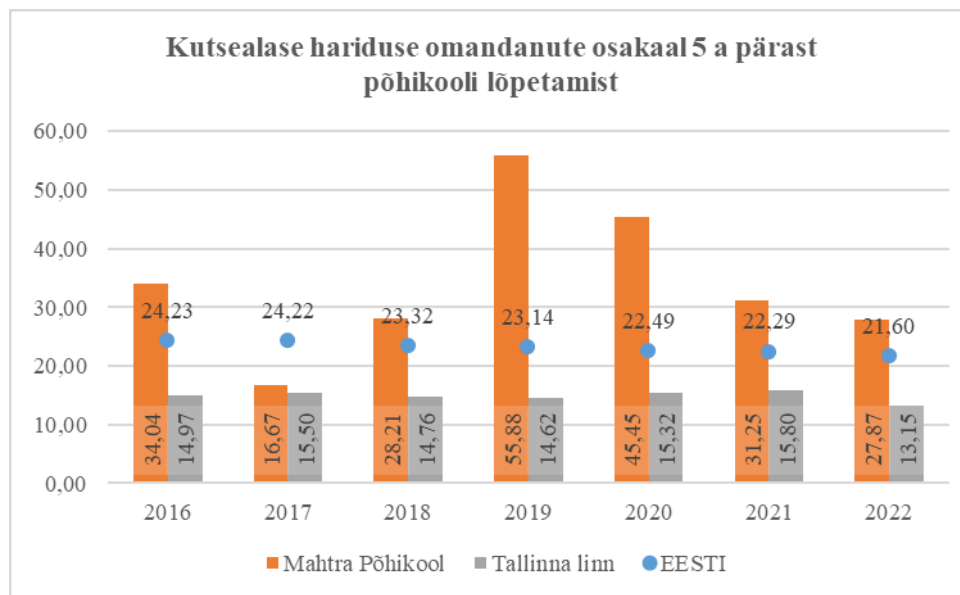
Joonis 3. Keskhariduse omandanute osakaal kolm aastat pärast põhikooli lõpetamist.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Juhtkonna sõnul on neil väljakutse vähendada hariduslikku ebavõrdsust selles piirkonnas, et mõjutada seeläbi noorte inimeste tulevikku. Juhtkonna arvates väljendub hariduslik ebavõrdsus kooli piirkonnas eesti keele oskuse puudumises või madalas tasemes, nii et lastel ei ole võimalik tulevikus jõuda kõrghariduseni.

Kutsealase hariduse omandanud õpilaste osakaal viis aastat peale põhikooli lõpetamist on koolis 27–45% vahel (aastatel 2020–2022), mis on oluliselt kõrgem Tallinna linna ja Eesti

keskmisest (vastavalt 15% ja 22%) (joonis 4.)



Joonis 4. Kutsealase hariduse omandanute osakaal 5 a pärast põhikooli lõpetamist, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Määruse kohaselt²⁸ kavandatakse õppenõukogu tegevus üheks õppeaastaks ja määratakse kooli üldtööplaanis enne õppeaasta algust. Kooli üldtööplaani kinnitab²⁹ õppenõukogu iga õppeaasta alguseks.

Kooli 2022/2023. õa üldtööplaani on õppenõukogus kinnitatud³⁰ septembrikuus. Üldtööplaani tutvustus toimus 13.09.2022 õppenõukogu koosolekul, mis oli aga juba uue õppeaasta koosolek.

Direktori sõnul pidi ta üldtööplaani vastuvõtmisega viivitama, kuna peatunud oli uue arengukava koostamine ja puudus kooli pidaja otsus lisarahastuse saamisel keeleõppe mahu suurendamiseks.

Kooli üldtööplaani on tegevusvaldkondadest lähtuv, kus lisaks kajastuvad sündmused, välispartneritega seotud tegevused ja kooli õppeaasta eesmärgi toetavad tegevused. Järelevalves läbi viidud vestluste põhjal ja esitatud õppekavast selgub, et eesmärk eestikeelsele õppele üleminekuks ettevalmistamine ja tööplaani väljatöötamine on kooli tegevustes nähtav tegevuskavas, õppekavas ja koosolekute protokollides.

Direktori sõnul on plaanis suurendada õppekavas 2022/2023. õa-l eesti keele tundide arvu, leida uusi eesti keele õpetajaid ja süvendada 1. ja 4. klassis I poolaastal süvendatud keeleõpet.

Üldtööplaanis on planeeritud õpetajate tundide külastamine keelekümblusklassides ning keelekümbluse ja eesti keele aineõpetajate nõustamine.

Juhtkonna sõnul teostatakse tegevusi vastavalt eesti keele õppetoolis kokkulepitud tunnivaatluste läbiviimise ja keelekümblusjuhi nõuannetele.

Järelevalves vaadeldi kokku kümmet õppetundi. Keeletundide ruumid olid koolis heledad ja avarad, neis on võimalik õpilastel laudu ümber paigutada rühmatöö läbiviimiseks. Enamasti on seintel keeleõppematerjale (Eesti kaart, grammatika tabelid, tähestik, veaohklikud sõnavormid jpm).

²⁸ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 1 lg 2.

²⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 lg 2.

³⁰ Õppenõukogu 30.09.2023 koosoleku protokoll nr 7.

Valdavalt on klassid jagatud keeleõpperühmadeks. Õpetajad räägivad tundides eesti keeles, õpilased vastavad aga üsna tagasihoidlikult ja napilt, pigem ühesõnaliselt. Vastates ei kasutata täislauseid, tehti palju keelevigu. Mitmed õpilased lugesid eesti keeles vaevaliselt, tasemekohane sõnavara on omandamata. Kuna mitmel õpetajatel puudub erialane ettevalmistus, siis nende tundides võis jääda puudu metoodilistest teadmistest (nt nõrk tunni ülesehitus, tunni eesmärgi puudumine või aktiivõppe mitteõnnestumine). Kolm vaadeldud keeletundi ebaõnnestusid metoodiliselt. Lisaks esines mitmel õpetajal kõnes keelevigu ja parasiitkeelendeid.

Tundides valitses enamasti sõbralik ja rõõmus meeleolu. Õpilaste aktiveerimiseks kasutasid õpetajad mitmeid võtteid (nt nimepulgad, värvilised märkmepaberid õige vastuse valimisel, ristsõna, interaktiivne mäng, video, mõistekaart). Peaaegu kõigis tundides tehti liikumispauus (video järgi virgutusharjutused, laul vm) ja kiideti õpilasi. Kolme õpetaja puhul oli märgata, et õpilasi toetati ja ergutati enam rääkima eesti keeles. Eestikeelsete ainete tunnid (matemaatika, ajalugu ja ühiskonnaõpetus) olid huvitavad. Siiski ei näidanud õpilased aine vastu üles huvi, ehkki õpetajad oli teinud suurepärase eeltöö (lihtsustanud õpikuteksti, koostanud esitluse ja paaristöö ülesanded).

Esiletõstmist vääriwad programmi Noored Kooli raames kooli tulnud õpetajate tunnid, mis olid huvitavad ja kus suhtlus oli eestikeelne. Arenduskohaks on siin õpetajate metoodilised oskused.

Tunnivaatluste põhjal võib öelda, et õpilaste keeleoskus ei ole tasemekohane. Vestlusel 9. klassi õpilaste³¹ esindajatega selgus, et õpilased tegelevad väljaspool kooli ka erinevate huvialadega, kus suhtlemine toimub vene keeles. Kahe õpilase arvates on hea eesti keele oskus vajalik, et jätkata õpinguid Eestis, teiste jaoks ei ole tähtis. Osade õpilaste sõnul ei piisa eesti keele oskuse omandamiseks vaid eesti keele ainetundidest, samas aga leiti, et eksamiga saadakse hakkama. Siiski ei meeldi osadele õpilastele üleminek eestikeelsele õppele, mida peetakse raskeks.

2.1. Ettepanekud direktorile

- 2.1.1. Jälgida keeletundide ülesehitamisel kergemalt raskemale põhimõtet, et uus õpitav osa tugineks eelnevalt õpitule.
- 2.1.2. Kasutada keeletunnis maksimaalselt kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ja arendada kõiki osaoskusi.
- 2.1.3. Leppida õpetajate ja õpilastega kokku, et eesti keele tundides räägitakse eesti keeles.
- 2.1.4. Anda õpilastele tunnis töökorraldusi ainult eesti keeles (eriti II ja III kooliastmes) ja jälgida, et kõik õpilased osaleksid õppeprotsessis (ka paaris- ja rühmatöodes).
- 2.1.5. Harjutada algklasside õpilastega suuremal määral ära kirja, et omandada kirjutamisoskus ning pöörata tähelepanu rääkimisele, sh hääldusele (kooris vastamine, etteantud mudel järgi vastamine jm).
- 2.1.6. Kasutada keeletundides dialooge õpilaste suulise kõne arendamiseks ja suunata õpilasi tekste lugema häälega, mis toetab üldiselt keeleõpet.
- 2.1.7. Ergutada õpilasi tunnis rääkima, vastama täislausetega ning kordama fraase.
- 2.1.8. Suunata õpilasi kasutama uusi sõnu ja väljendeid aktiivselt lauses ja neid üles kirjutama.
- 2.1.9. Kasutada õpetajate poolt tahvlit korduvate sõnavigade korrigeerimiseks, et need ei takistaks keele arengut.
- 2.1.10. Kaaluda võimalust käivitada õpilaste vahetusprogramm eestikeelse kooliga.
- 2.1.11. Praktiseerida igapäevaselt kooliperes eesti keeles suhtlemist.
- 2.1.12. Praktiseerida omavahelist koostööd eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajate vahel lähtuvalt ainetevahelise lõimumise põhimõtetest ja jagada metoodilisi

³¹ Vestluse protokoll nr 3.

kogemusi.

- 2.1.13. Võimaldada õpetajatel osaleda metoodikaalastel täienduskoolitustel ja osaleda võrgustiku töös.
- 2.1.14. Esitada kooli siseruumides avalikku teavet eesti keeles (nt korrapidamisgraafikud, elektri säästlik kasutamine).
- 2.1.15. Võtta õppenõukogu poolt 2023/2024. õppeaastaks õigeaegselt vastu üldtööplaan vastavalt määrusele³².

2.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli arengukava kinnitamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

3. Kasutatavad õppematerjalid

Kool on varustatud tänapäeva nõuetele vastavate tehniliste vahenditega. Tunnivaatluste põhjal kasutati eakohast õppekirjandust tundides vähe, enamasti õpetaja koostatud õppematerjale. Materjali visualiseerimisel kasutasid õpetajad PowerPoint esitlust, üksikutel juhtudel seintel olevaid pilte, paljundatud töölehti, vaadati õppevideosid.

Õpikuid kasutati vähe, õpetajate ja ka õpilaste hinnangul on õpikud jäänud ajas maha ega ole huvitavad. Kasutati I. Manguse ja M. Simmuli eesti keele õpikuid vene õppekeelega koolile. 9. klassis oli kasutusel ühiskonnaõpik „Sootsium“ ja 8. klassis õpik „Uusaeg“ II osa ja ka venekeelset õpikut. Õpetajate sõnul hindavad nad eestikeelseks õpetamiseks mõeldud õppematerjale vastavalt klassi vajadustele, nt algklassides saab materjale õpikust, töövihikust ja Opiqst. Õpetajad peavad väärtuslikuks digitöölehti ja lisaülesandeid. Eesti keele aineõppe info ja töölehed on e-Koolis.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, keeleoskuse tase ja täienduskoolitus

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust haridus- ja teadusministri määruses³³ sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõte 08.03.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 62: õpetajaid 58, koolipsühholoog, logopeed, õppealajuhataja ja direktor. Direktor ja õppealajuhatajad töötavad kumbki 1,0 ametikohaga, õppealajuhataja lisaks õpetajana (0,1 ametikohta). Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 22-l õppe- ja kasvatusala töötajal. Täiendavalt oli vaatluse all õppe- ja kasvatusala töötajate keeleoskuse tase vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses³⁴ kehtestatule.

Kvalifikatsioon ei vastanud kehtivatele nõuetele 33 õpetajal (53%), lisaks ei olnud võimalik hinnata kuue õpetaja kvalifikatsiooni.

Kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 22 t) – puudub õpetajakutse. Puudub ametikohale nõutav B2 keeletase.

³² Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-le 4.

³³ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

³⁴ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 9 p-d 6 ja 7: C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: 6) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid; 7) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud. § 8 p 6: vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad).

- 2) Õpetaja (informaatika II kooliaste 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Puudub ametikohale nõutav B2 keeletase.
- 3) Õpetaja (muusika) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 4) Õpetaja (vene keel ja kirjandus II kooliaste 19 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Õpetajaga sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 5) Õpetaja (III kooliaste: eesti keel teise keelena 2 t, ajalugu 1 t, kirjandus 2 t, ühiskonnaõpetus 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on märgitud kvalifikatsioon vastavaks.
- 6) Õpetaja (eesti keel teise keelena I kooliaste 12 t, kunst 2 t, loodusõpetus 1 t, matemaatika 3 t, tööõpetus 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Ametikohale nõutav keeletase C1 puudub. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 7) Õpetaja (kehaline kasvatus II kooliaste 15 t, III kooliaste 8 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Ametikohale nõutav keeletase B2 puudub. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 8) Õppealajuhataja 1,0 ametikohta – puuduvad magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon ja õpetajakutse. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
Õpetaja (vene keel ja kirjandus III kooliaste 4t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 9) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 21 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 10) Õpetaja (muusika I kooliaste 4 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 11) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 11 t, II kooliaste 3 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 12) Õpetaja (ajalugu III kooliaste 22 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Õpetajaga sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 13) Õpetaja (ajalugu II kooliaste 6 t, III kooliaste 6 t; inimeseõpetus I kooliaste 1 t; kehaline kasvatus I kooliaste 3 t, II kooliaste 3 t; loodusõpetus I kooliaste 1 t; matemaatika I kooliaste 3 t; tööõpetus 2 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Õpetajaga sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 14) Õpetaja (matemaatika III kooliaste 24 t) – puudub õpetajakutse. Puudub nõutav B2 keeletase.
- 15) Õpetaja (informaatika II kooliaste 4 t) – puudub õpetajakutse. Puudub nõutav B2 keeletase. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 16) Õpetaja (eesti keel teise keelena I kooliaste 5 t, II kooliaste 4 t, III kooliaste 4 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 17) Õpetaja (füüsika III kooliaste 16 t, matemaatika II kooliaste 8 t) – puudub õpetajakutse. Puudub vajalik B2 keeletase.
- 18) Õpetaja (ajalugu II kooliaste 3 t, III kooliaste 6 t; inimeseõpetus II kooliaste 1 t, III kooliaste 1 t; loodusõpetus II kooliaste 7 t; ühiskonnaõpetus II kooliaste 1 t, III kooliaste 2 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 19) Õpetaja (eesti keel teise keelena I kooliaste 15 t; kunst I kooliaste 2 t, loodusõpetus I kooliaste 2 t; matemaatika I kooliaste 3 t; tööõpetus I kooliaste 1 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.

- 20) Õpetaja (inimeseõpetus II kooliaste 3 t; ühiskonnaõpetus II kooliaste 1 t, III kooliaste 2 t) – puudub õpetajakutse. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 21) Õpetaja (klassiõpetaja I kooliaste 7 t; kunst II kooliaste 5 t, III kooliaste 4 t; käsitöö ja kodundus III kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks ja töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 22) Õpetaja (loodusõpetus II kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks ja töötajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.
- 23) Õpetaja (muusika I kooliaste 8 t, II kooliaste 12 t, III kooliaste 5 t) – puudub õpetajakutse. Puudub nõutav B2 keeletase.
- 24) Õpetaja (kunst I kooliaste 2 t, II kooliaste 5 t, III kooliaste 7 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 25) Õpetaja (eesti keel teise keelena III kooliaste 12 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 26) Õpetaja (I kooliaste kehaline kasvatus 2 t; kunst 2 t; loodusõpetus 1 t; matemaatika 3 t, tööõpetus 1 t, vene keel 7 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 27) Õpetaja (eesti keel teise keelena II kooliaste 2 t, I kooliaste 7 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 28) Õpetaja (eesti keel teise keelena II kooliaste 20 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 29) Õpetaja (inglise keel III kooliaste 7 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Puudub nõutav B2 keeletase.
- 30) Õpetaja (inglise keel II kooliaste 6 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 31) Õpetaja (kehaline kasvatus II kooliaste 6 t, III kooliaste 2 t) – puudub õpetajakutse. Puudub vajalik B2 keeletase.
- 32) Õpetaja (inglise keel III kooliaste 24 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks.
- 33) Õpetaja (eesti keel teise keelena I kooliaste 18 t, II kooliaste 4 t) – puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Õpetajaga on sõlmitud tähtajatu tööleping.

Koolis töötava kuue õpetaja puhul ei olnud võimalik nende kvalifikatsiooni hinnata, kuna puudusid Eesti ENIC/NARIC Keskuse tunnustused välismaal välja antud haridusdokumentidele.

Järelevalves selgus, et koolis töötasid logopeed ja üks õpetaja, kelle andmed ei olnud EHISesse kantud.

Selgitame, et määrusest tulenevalt peavad EHISe pedagoogide alamregistri isikukaardid olema ajakohased ja vastama tegelikule olukorrale õppeasutuses. Õppeasutus peab³⁵ esitama andmed haridust tõendavate dokumentide alamregistrisse nende tekkimise ja muutumise päeval ning kinnitama andmete õigsust alamregistris iga kuu (välja arvatud juuli ja august) 5.–10. kuupäeval.

Lisaks eeltoodule selgus järelevalves:

- 1) Õpetajal (kehaline kasvatus) – puudub B2 keeletaseme tõend või tunnistus.
- 2) Koolipsühholoog 1,0 ametikohta – puudub ametikohale nõutav C1 keeletase.

³⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 22 lg 3.

- 3) Õpetaja (käsitöö ja kodundus II kooliaste 13 t, III kooliaste 14 t) – puudub ametikohale nõutav B2 keeletase.
- 4) Õpetaja (III kooliaste bioloogia 12 t, inimeseõpetus 3 t, keemia 16 t) – puudub ametikohale nõutav B2 keeletase.
- 5) Logopeed – puudub ametikohale nõutav keeletase B2.
- 6) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 6 t, II kooliaste 3 t, III kooliaste 15 t) – puudub ametikohale nõutav B2 keeletase.

Määruse kohaselt³⁶ kantakse õpetajate, koolijuhtide ja tugispetsialistide kohta õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse muude andmete hulgas nende vastavus kvalifikatsiooninõuetele.

EHISE sissekannetes on kooli poolt märgitud kvalifikatsioon vastavaks 28 õpetajal, kuigi järelevalve hinnangul ei vastanud nende isikute kvalifikatsioon nõuetele. Ühel õpetajal oli märke kvalifikatsioonile mittevastavuse kohta, kuigi see vastas nõuetele.

EHISE andmetel õpetavad eesti keelt teise keelena 12 õpetajat. Ametikohale nõutav C1 keeleoskuse tase puudub kolmel õpetajal. Eesti keeles õpetavad kooli andmete põhjal kaks õpetajat. EHISE andmetel puudub ühel keelekümlusklassi õpetajal ametikohale nõutav C1 keeleoskuse tase.

Kooli 62-st õppe- ja kasvatusala töötajast puudub ametikoha nõuetele vastav B2 keeletase 12 töötajal ja C1 keeletase neljal töötajal. Keeleameti poolt on 2022. aastal tehtud viiele õpetajale ettekirjutus keeleoskuse täiendamiseks või B2 ja C1 keeletaseme eksami sooritamiseks.

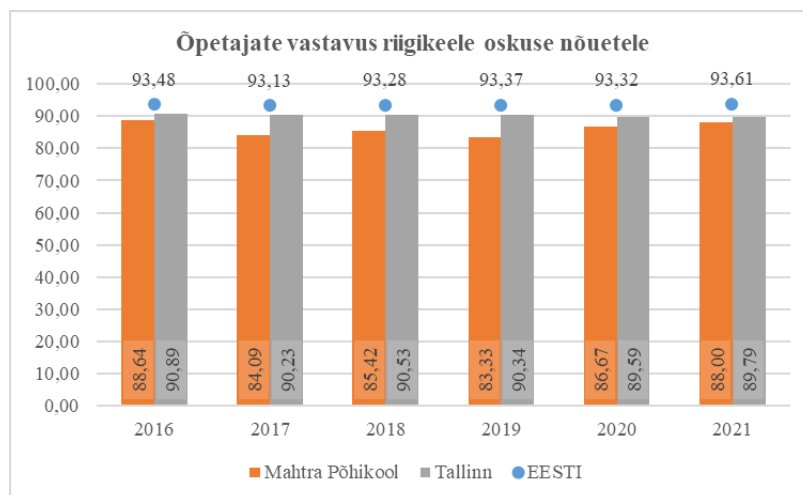
Kolmel õpetajal on D, B või C kategooria keeletaseme kategooriatunnistus. Selgitame, et eelnimetatud töötajate tööalase keeleoskuse kategooriatunnistust arvestatakse keeleoskusnõude täitmist tõendava dokumendina juhul, kui keeleoskus on tööandja hinnangul piisav vastaval töö- või ametikohal töötamiseks. Tööandjal on kahtluse korral õigus pöörduda Keeleameti poole hinnangu saamiseks isiku keeleoskuse piisavuse kohta³⁷.

EHISE andmetel on koolis eesti keele oskuse nõuetele vastavate õpetajate osakaal olnud madalam Eesti keskmisest ja Tallinna linnast, olles püsinud üle 80% (joonis 5).

Juhtkonna sõnul räägitakse alates eelmisest õppeaastast juhtkonnas omavahel ainult eesti keeles. 2022/2023. õa alguses lepiti kokku, et juhtkond ja õpetajad räägivad omavahel eesti keeles.

³⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 lg 1.

³⁷ Keeleseadus, § 39 lg 2.



Joonis 5. Õpetajate vastavus riigikeele oskuse taseme nõuetele põhikoolis, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kooli sisehindamise kokkuvõttes on välja toodud prioriteetse ülesandena personali keeleoskuse tõstmine (kursused, eestikeelsed sisekoolitused, eestikeelne asjaajamine jm).

Kooli juhtkond toetab enda sõnul õpetajate eesti keele vajaliku taseme omandamist läbi organisatsioonikultuuri arendamise. Koolis toimuvad koolitused on eestikeelsed. Praeguseks ollakse õpetajate hulgas harjunud, et eesti keelt tuleb juurde õppida. Toimuvad keelekursused A1, A2 tasemel. Lisaks on B1 ja C1 keeleõpperühmad. Püütakse korraldada nii, et õpetajad saaksid õppida keelt tööaja sees.

Perioodil 2019–2022 oli kooli esitatud andmetel eesti keelt õppinud iseseisvalt või keelekursustel viis õpetajat.

Koolis osutavad tugiteenuseid koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog ja logopeed. Koolis ei ole tagatud eripedagoogi teenused.

Selgitame, et seaduse kohaselt³⁸ tuleb tagada vajaduse korral õpilasele koolis tasuta eripedagoogi teenus. Eripedagoogi ülesandeks on õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste väljaselgitamine; õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel; õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses. Siit ilmneb, et vajaduse väljaselgitamisel on vajalik eripedagoogiline teadmine. Õpilasel õpiraskuse või mahajäämuse tekkimisel suudab selle raskust hinnata ja määrata erinevate hindamismeetodite abil eelkõige eripedagoog. Kui eripedagoogi koolis pole, jääb antud ülesanne pädeva inimese poolt täitmata.

Haridusasutuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi³⁹ alusel sõlmida tähtajalise töölepingu tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat.

Koolil on hoolekogu poolt kehtestatud⁴⁰ õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise kord.

³⁸ PGS, § 37 lg 2.

³⁹ PGS, § 74 lg 7.

⁴⁰ Hoolekogu 02.06.2022 koosoleku protokoll.

4.1. Ettepanekud direktorile

- 4.1.1. Kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate puhul soovitame õpetajatel taotleda esimesel võimalusel õpetajakutse ning kooli poolt toetada ja motiveerida õpetajaid õpetajakutse taotlemisel.
- 4.1.2. Tagada kõigile õpetajatele, kellele on tehtud Keeleameti ettekirjutus, võimalus osaleda Tallinna linna poolt korraldatud eesti keele kursustel.
- 4.1.3. Korraldada õpetajate omavahelisi tunnivaatlusi eesmärgiga üksteiselt õppida ning pakkuda individuaalset tuge.
- 4.1.4. Võtta vaatluse alla nende õpetajate eesti keele oskuse parendamine, kellele on tehtud ettekirjutus Keeleameti ettekirjutuste täitmiseks.
- 4.1.5. Analüüsida õpetajate koolitusvajadusi ja planeerida kooli õppetööga seotult õpetajate arendamiseks vajalikke tegevusi.

4.2. Ettekirjutused pidajale

- 4.2.1. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 17, § 18 lõikes 1 sätestatust vastavalt käesoleva õiendi punktis 4 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest. Tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.05.2023.
- 4.2.2. Tagada avalike konkursside korraldamine nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrikraad ja kes ei ole seda asunud omandama, lähtudes Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punktist 5, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõigetest 6 ja 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.3. Tagada avaliku konkursi korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel magistrikraad puudub, kuid kes õiendi teatavaks tegemise ajal on seda omandamas, juhul, kui magistrikraadi ei ole omandatud hiljemalt 01.07.2024, lähtudes Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punktist 5, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõikest 1, § 74 lõigetest 6 ja 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 4.2.4. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele, tagada konkursi korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.04.2024 Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punkti 5, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõike 1, § 74 lõigete 6, 7 ja 9 alusel. Täitmise tähtaeg: 01.05.2024.
- 4.2.5. Tagada piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.
- 4.2.6. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 3 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.